

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: MAY – 2024
SECOND SEMESTER

Subject: Risk Society and Disaster Management (SC22-204)

Date: 03/06/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. What is Risk society according to Ulrich Beck .
  2. What is the relationship between development and environmental degradation .
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Explain Social Ecology and its importance .
  2. What is the role of Civil society in dealing with environment protection.
  3. Write the Gandhian approach to development .
  4. Explain 'Small is Beautiful' , in your words .
  5. Write the feminist approach in relation to environment
  6. Write on Ecological Crisis and solutions to reduce it .
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Sustainable Development
  - b) Green Revolution
  - c) Man vs nature relationship
  - d) Kyoto protocol

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. उल्रिच बेक च्या मते जोखीम समाज म्हणजे काय?
  २. विकास आणि पर्यावरणाचा न्हास यांचा काय संबंध आहे?
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. सामाजिक पर्यावरण म्हणजे काय? आणि त्याचे महत्त्व समजावून सांगा
  २. पर्यावरण संवर्धनामध्ये नागरी समाजाची भूमिका स्पष्ट करा.
  ३. विकासाचा गांधीवादी दृष्टिकोन लिहा।
  ४. लहान हे सुंदर असते - तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा.
  ५. पर्यावरणाच्या संदर्भात स्त्रीवादी दृष्टिकोन लिहा
  ६. पर्यावरण संकट आणि ते कमी करण्यासाठी उपाय यावर लिहा .
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) शाश्वत विकास
  - ब) हरितक्रांती
  - क) माणूस विरुद्ध निसर्ग संबंध
  - ड) क्योटो प्रोटोकॉल